

Dnr

Datum
2006-10-29Sida
1 (16)

Ert diarie nr

Handläggare
Margret Skog
023-77 70 48
margret.skog@regiondalarna.se

Antagen av Direktionen
2006-10-29, § 77

Verksamhetsplan 2007-2010

1. Inledning

Region Dalarna är ett kommunalförbund med Dalarnas 15 kommuner och Landstinget Dalarna som medlemmar. Region Dalarna verkar sedan 1 januari 2003, som kommunalt samverkansorgan med ansvar för en del statliga uppgifter som tidigare legat på länsstyrelsen. Förbundsordningen anger tillsammans med verksamhetsplanen medlemmarnas uppdrag till förbundet. Region Dalarnas uppgift är att ansvara för, samordna och effektivisera det regionala utvecklingsarbetet i Dalarna. I det ligger att ta tillvara länets möjligheter och främja den regionala utvecklingen inom en rad olika områden som är betydelsefulla för tillväxt och sysselsättning i regionen. Sedan 1 januari 2006 ansvarar Region Dalarna även för intressebevakning för och viss service till primärkommunerna.

Region Dalarnas verksamhet finansieras i huvudsak med medlemsavgifter, förvaltningsanslag från staten och överförda löne-medel från kommunerna och landstinget. Verksamheterna AV-media och elevintagningen är genom avtal finansierade med särskilda avgifter från kommunerna, landstinget och andra organisationer och ingår därför inte i medlemsavgifterna som kommunerna och landstinget betalar. Region Dalarnas budgetomslutning för verksamhetsåret 2007 är drygt 37 miljoner kronor. Där ingår också de regionala utvecklingsmedel som landstinget årligen överför till Region Dalarna.

Region Dalarna leds av en direktion med 25 ordinarie ledamöter och 25 ersättare från länets alla kommuner och Landstinget Dalarna. Under direktionen har det under mandatperioden 2003- 2006 funnits fem beredningar. I och med övertagandet av verksamheten i Dalarnas kommunförbund finns det från 2006 en primärkommunal nämnd. Ett samlat beslut om politisk organisation och arbetsformer kommer att tas av direktionen i början av kommande mandatperiod.

Region Dalarna är inne på sitt femte verksamhetsår och verksamheten har under åren genomgått en avsevärd utveckling. Det handlar både om en utveckling inom ursprungliga verksamhetsområden och helt eller delvis nya verksamhetsområden.

Huvuduppgift för Region Dalarna under kommande planperiod är att arbeta med genomförandet av det regionala utvecklingsprogrammet, Dalastrategin, som fastställdes av

direktionen i april 2006. Visionen, målbilderna och vägvalen i Dalastrategin uttrycker en vilja att Dalarna i alla meningar ska växa och utvecklas. Kompetensförsörjningen, miljöomställningen, globaliseringen och det alldeles särskilda med Dalarna är de stora utmaningarna. Dalastrategin är styrdokument för Region Dalarnas verksamhet och beslut, men det handlar också om att få många olika aktörer att vara med i arbetet för en positiv utveckling av Dalarna

Framåt i tiden ligger flera förändringar som påverkar eller kan komma att påverka Region Dalarnas verksamhet under planperioden.

Först i tiden ligger organisationen för EU:s strukturfonder där regeringen beslutat att NUTEK ska vara förvaltnings- och utbetalande myndighet för den regionala fonden och Svenska ESF-rådet får motsvarande uppgifter när det gäller den sociala fonden. NUTEK ska i arbetet samråda med den länsaktör som har samordningsansvaret för det regionala utvecklingsarbetet. Diskussioner pågår för närvarande om hur samverkan ska ske mellan Region Dalarna och NUTEK.

Därefter ligger betänkandet från Ansvarskommittén som beräknas komma i februari 2007. Kommitténs kommande förslag om framtida ansvarsfördelning mellan statlig och kommunal nivå är av största vikt. Det kommer i grunden att påverka de lokal/regionala politikernas möjligheter att styra över regionens framtida utveckling.

1.1 Verksamhetsidé

Region Dalarna ska

- samordna och effektivisera det regionala utvecklingsarbetet
- stärka de demokratiska möjligheterna att påverka den regionala utvecklingen
- vara en mötesplats för kreativa och framåtsyftande samtal och initiativ för Dalarnas utveckling
- verka för att skapa klarhet om rollfördelning och mandat att genomföra utvecklingsinsatser
- ansvara för intressebevakning och service till primärkommunerna

Sammanfattningsvis ska Region Dalarna spela roll för Dalarnas utveckling.

1.2 Kännetecken

Region Dalarna

- är känt som en organisation som är viktig för och driver på Dalarnas utveckling
- utövar och uppfattas utöva ett regionalt ledarskap i länet
- är en pådrivande organisation och samlar många intressenter till aktiviteter och insatser för länets bästa
- är en professionell organisation som är öppen för samarbete och är värd att samarbeta med

- är en arbetsplats som präglas av lust, vilja och skapandekraft, där medarbetarna känner både glädje och stolthet över att vara med och arbeta för Dalarnas utveckling

2 Regionalt utvecklingsarbete

Medlemmarna har gett Region Dalarna i uppdrag att arbeta med ett antal verksamhetsområden. Bland dessa finns tre verksamheter som verkar horisontellt genom övriga områden. Det är internationella frågor, hållbar utveckling och statistik/analys. Utöver dessa verksamhetsområden driver också Region Dalarna ensamt eller i samarbete med andra ett antal tidsbegränsade projekt som direktionen beslutat om.

Under planperioden är Dalastrategin vägledande för Region Dalarnas arbete.

2.1 Infrastruktur och kollektivtrafik

Region Dalarna ansvarar för inriktningen av den långsiktiga regionala infrastrukturplaneringen av vägar, järnvägar samt flyg och att en länstransportplan upprättas. Genomförandet av den långsiktiga regionala infrastrukturplaneringen liksom Region Dalarnas påverkan på inriktningen av den långsiktiga nationella infrastrukturplaneringen, sker genom en kontinuerlig samverkan med trafikverk, myndigheter, organisationer och näringsliv. De övergripande målen för verksamheten är det transportpolitiska målet och dess delmål samt de regionala målen.

Syftet med verksamheten är att få till stånd en modern och stärkt transportinfrastruktur såväl inom som utom länet. För länets tillväxt och överlevnad är det helt nödvändigt att skapa en högre grad av närhet till de nationella och internationella marknaderna och tillgodose näringslivets stora transportbehov för såväl gods- som persontransporter. Det krävs en effektiv samordning av infrastruktur- och trafikeringsåtgärder så att den regionala och interregionala kollektivtrafiken kan bidra både till en regionförstoring och till ett rundare Dalarna.

Under 2007 kommer vi att aktivt arbeta för att planerade infrastrukturåtgärder i länstransportplanen och de nationella väg- och järnvägsplanerna kan genomföras enligt tidplan eller tidigareläggas. Parallellt med dessa insatser fortsätter arbetet med att såväl kort- som långsiktigt driva och stödja prioriterade väg- och järnvägsprojekt i syfte att förbättra, effektivisera och samordna transportsystem och infrastruktur. På vägsidan kommer insatserna att främst fokusera på den öst-västliga vägförbindelsen Gävle-Oslo, inklusive kopplingen till Västerdalsvägen Malung-Sälen och vidare på Bergslagsdiagonalen med tyngdpunkt på förbifart/genomfart Ludvika. På järnvägssidan kommer arbetsinsatserna främst att inriktas mot Dalabanan och Bergslagsbanan.

En revidering av de långsiktiga infrastrukturplanerna kommer sannolikt att påbörjas kring årsskiftet 2006/2007 med en ny planeringsprocess, vilken kommer att intensifieras under kommande treårsperiod fram till att en ny länstransportplan är framtagen 2010. I regeringsproposition Moderna transporter (2005/06:160) betonas vikten av samordning i

den kommande planeringsprocessen mellan infrastrukturplaneringen och den regionala utvecklingsplaneringen så att de strategiska inriktningsbesluten och åtgärdsbesluten harmoniserar med prioriteringar inom det regionala utvecklingsarbetet.

Medelstillelningen i de långsiktiga infrastrukturplanerna är inte tillräcklig för att inom rimlig tid kunna få till en modern och stärkt infrastruktur för att öka tillgängligheten till Dalafjällen, norra Europas största vinterturismområde. Under 2007 kommer därför Region Dalarna att påbörja ett arbete för att kunna lyfta frågan till den politiskt nationella nivån. Syftet är att övertyga den nationella nivån om att investering i Dalafjällen är av riksintresse. Målet är att Dalarna får ett infrastrukturpaket med betoning på de fjällnära tillfartsvägarna, som ger oss mandatet att till senast 2015 kunna skapa en stärkt och effektiv transportinfrastruktur, vilken ytterligare kan bidra till utvecklingen av vinterturismen i Dalarna.

När det gäller trafiksäkerhetsarbete så verkar Region Dalarna genom länets Trafiksäkerhetsråd och Dalarnas Trafiksäkerhetsförbund, samt naturligtvis i genomförandet av läns-transportplanen. Under 2007 ska vi ta fram en avsiktsförklaring för Region Dalarnas interna trafiksäkerhetsarbete.

Kollektivtrafik är ett verktyg för att förverkliga mål om regional tillgänglighet och utveckling. Region Dalarna har till uppgift att samordna och utveckla ägarrollen och ägarstyrningen av länstrafikbolaget Dalatrafik AB. I Region Dalarna samverkar kommunerna och landstinget i samtal och beslut om trafikutveckling på interregional, regional och lokal nivå.

Genom beslut utifrån ”Den goda resan i Dalarna” har kommuner och landstinget beslutat om mål för Dalatrafik. Målen tar sin utgångspunkt i de nationella transportpolitiska målen. Målen anger en hög ambition och en prioriterad uppgift för 2007 är fortsatt arbete med mätmetoder och rutiner för utvärdering av målen. I uppdraget att utveckla ägarstyrningen av Dalatrafik ingår att hitta rutiner för en effektiv uppföljning av givna ägardirektiv. Region Dalarna kommer också under perioden att noga följa arbetet med samordning av den s.k. särskilda kollektivtrafiken

Vid sidan om frågorna som rör Dalatrafik ska Region Dalarna fortsatt verka att den interregionala kollektivtrafiken förbättras. Vidare kommer arbetet med att främja regionförstoring inom länet att prioriteras. Arbetet inriktas främst mot att skapa tidsmässigt effektiv pendeltågstrafik.

När det gäller IT-infrastrukturbyggande kommer Region Dalarna att fortsatt bevaka frågan och vara beredd att ta initiativ till kompletterande satsningar när sådana möjligheter öppnar sig.

2.2 Regionalt näringslivsarbete

Utgångspunkten för det regionala näringslivsarbetet hämtas med naturlighet från Dalastrategin. Under rubriken "Det Bärkraftiga Dalarna" betonas betydelsen av näringslivets förändrings- och konkurrensförmåga. Arbetet ska vara inriktat på att;

- Stimulera växande företag, entreprenörskap och nyföretagande
- Stärk den sociala ekonomin
- Utveckla smarta energilösningar
- Utveckla och stärk innovativa miljöer för långsiktigt hållbar tillväxt
- Satsa på forskning och utveckling
- Främja en kompetensförsörjning som möter näringslivets och samhällets behov

Dalastrategins tidshorisont sträcker sig över tio år. Dalastrategins ambition är också att spänna över en samlad arbetsinsats och inriktning för hela Dalarna och alla de intressenter som är aktiva i näringsliv och företagsstimulerande arbete. I det kortare tidsperspektivet har hittills det regionala tillväxtprogrammet (RTP) haft en huvudroll i avseendet att slå fast gemensamma ambitioner för insatsområden och aktiviteter. Ambitionen under 2007 är att på flera områden ta tydliga steg framåt i en renodling av roller och kompetens i det regionala näringslivsutvecklande arbetet.

2.2.1 Fortsatt genomförande av regionalt tillväxtprogram, RTP, 2004 – 2007

Verksamheten innebär bland annat delaktighet i initiering, utveckling och beredning av projektbeskrivningar och projektfinansiering inför beslut i Region Dalarnas direktion.

Inom temaområdet, Det Kreativa Dalarna, fortsätter arbetet enligt handlingsprogrammet med huvudsak två huvudarbetsområden; entreprenörskap och utveckling av kluster- och innovationssystem.

Region Dalarna bedömer det väsentligt att under planperioden arbeta med frågor som rör generationsväxlingar – företagsöverlåtelse.

Arbetet med att utveckla kluster och innovationssystem ska fortsätta. Under 2007 förväntas de tidigare utpekade klusterinitiativen inom branscherna stål, hus- och träförädling, bild/media och turism ha etablerat egna organisationer. Andra initiativ kan etableras i exempelvis kraft och telekomsektorn. Målet är att initiativen ska ha definierat sin marknadsnisch, fått långsiktig finansiering och utvecklat en form för samverkan för företag i regionen, offentliga aktörer och lämpliga lärosäten.

För att åstadkomma dessa etableringar av klustren sker en koncentration av insatser i en utvecklingsmiljö. I samverkan med Teknisdalen i Borlänge skapas en miljö där kluster- och innovationssysteminitiativ kan utvecklas genom processtöd från regionala parter, nationella erfarenheter och andra kluster och innovationssystem i landet.

Inom ramen för temaområdet Det lärande Dalarna genomförs under 2007 ett av Region Dalarna finansierat projekt. Målet är att starta två huvudprocesser, en inriktad mot gym-

nasieskolans yrkesutbildningar och arbetslivets kompetensbehov, och en andra process riktad mot arbetslivets förändring och det livslånga lärandet. Parallellt ska ett långsiktigt handlingsprogram för det lärande Dalarna utarbetas.

I temaområdet Det Attraktiva Dalarna är Region Dalarna initiativtagare till och driver projektet Bilden av Dalarna.

2.2.2 Utvecklat regionalt näringslivsarbete

Region Dalarna har i dag rollen av ägare (ALMI), finansiär, samordnare och projektägare i sammanhang med inriktning mot utveckling av näringslivet och företagen i Dalarna. Under 2007 ska Region Dalarna pröva formerna för sitt stöd till de näringslivsstödjande offentliga organisationer som finns i Dalarna. En möjlighet är att i avtalsform reglera det innehåll och den verksamhetsomfattning som Region Dalarna skulle vilja se och vara beredd att stödja aktivt via finansiering eller på annat sätt.

Utvecklingen av vår dialog med företrädarna för kommunernas näringslivsenheter/näringslivsarbete kommer att fortsätta och förstärkas under 2007. Dialogen drivs i dag gemensamt med Länsstyrelsen. Ett av målen med denna är att utveckla förmågan att i Dalarna ta fram gemensamma utvecklingsprojekt och att få en gemensam grund för prioriteringar av regionala satsningar.

2.2.3 ALMI Företagspartner Dalarna AB

I rollen av regional ägare av ALMI Företagspartner Dalarna AB ska Region Dalarna aktivt följa och delta i bolagets utveckling. Det är viktigt att få en nära koppling mellan Region Dalarna och ALMI, både på politiker- och tjänstemannaplan.

2.3 Turism

Dalarna är Sveriges fjärde största turistområde. Det är enbart de tre storstadsregionerna Stockholms län, Västra Götalands län och Skånes län som är större. Med sitt läge i Sverige har Dalarna både en stark sommar- och vintersäsong. Det övergripande målet för turistverksamheten är att Dalarna ska vara ett unikt och konkurrenskraftigt resmål för såväl svensk som utländsk turism under samtliga säsonger.

Med Dalarna som varumärke ska samarbete och samverkan bedrivas med företag och organisationer, både i och utanför Dalarna, för att öka lönsamheten inom besöksnäringen i Dalarna. Arbetet sker genom gemensamma åtgärder inom marknadsföring och produktutveckling.

Region Dalarna ska också ta tillvara Dalarnas intressen på den nationella och internationella marknaden för turism och resor genom att samordna aktiviteter och utveckling ur ett regionalt perspektiv samt vara en kontaktyta mellan den nationella och lokala nivån. Verksamheten ska i första hand bidra till att skapa affärer men inte själv göra avslut.

Region Dalarnas uppgift är att tillgodose befintlig efterfrågan av information om utbudet i Dalarna i sin helhet, medverka till en ökad efterfrågan genom informations- och marknadsföringsaktiviteter samt medverka till att stärka Dalarnas konkurrenskraft genom produktutveckling och kunskapshöjning.

Varumärket Dalarna, när det gäller profilering på turism- och resemarknaden, är samordnat med övrigt varumärkesbyggande inom projektet "Bilden av Dalarna".

Under 2007 kommer vi att intensifiera arbetet med att bygga upp ett kluster kring besöksnäringen – Destination Dalarna.

I budget för 2007 ligger resurser för en basverksamhet som också blir en bas för klusterarbetet som rymmer insatser för bland annat produkt- och marknadsutveckling

2.4 Hållbar Utveckling

Hållbar utveckling definieras som en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Regional utveckling måste vara detsamma som hållbar utveckling. Region Dalarna är en aktiv part i utvecklingen mot ett hållbart Dalarna. Hållbar utveckling ska integreras i alla Region Dalarnas verksamhetsområden och satsningar.

Hållbar utveckling omfattar tre dimensioner, ekologisk, social och ekonomisk. För att få hållbar utveckling att genomsyra alla verksamhetsområden krävs kunskap om och förståelse för begreppet. En utbildningssatsning för både tjänstemän och politiker ska göras under 2007. En inventering av arbetssätt och beslut ska göras för att utveckla bra arbetsmetoder som ska göra det lättare att få med hållbarhetsaspekterna. Vi kommer under året att inleda ett arbete med att utveckla "bokslut" för hållbar utveckling som komplement till ordinarie bokslut vilket till viss del också kan inkludera uppföljning av Dalastrategin

Målet är att 2010 ska hållbar utveckling finnas med i allt vårt arbete och alla politiska beslut. Vi utvärderar genom hållbarhetsbokslutet om och hur Region Dalarna bidrar till hållbar samhällsutveckling i Dalarna.

Energifrågor är fortsatt prioriterade. Resurs i energiarbetet är vårt regionala energikontor för Gävleborg och Dalarna, GDE-Net. GDE-Net arbetar för att främja en energieffektivisering och nyttjande av lokal förnybar energi som bidrar till en minskad miljöbelastning. Energikontoret driver ett antal projekt och samordnar även utbildning för länens energirådgivare. Uppdraget till GDE- Net inom ramen för det bidrag som Region Dalarna lämnar är att

- Initiera och driva projekt som gäller energieffektivisering och hållbar tillväxt
- Medverka till att regionens resurser i form av förnyelsebara energikällor nyttjas på bästa sätt
- Vara stöd och bollplank i energifrågor

- Samverka med högskolan framför allt inom ny teknik såsom vind- och solenergi
- Ta fram energistatistik för kommunerna och regionen
- Bistå kommunerna i energiplanering samt stötta energirådgivarna

Miljöomställningen är en av Dalastrategins utmaningar. Miljödriven tillväxt och välfärd och ett hållbart samhällsbyggande kan bidra till att möta utmaningarna. Ett mål är att Dalarna är välkänt och respekterat för sitt miljöarbete och på sitt sätt att använda energi- och miljöomställningen till utveckling och tillväxt.

Region Dalarna avser att bli en viktig aktör i arbetet med energiomställning. Som ett led i detta har vi i augusti 2006 tillsammans med Länsstyrelsen Dalarna ansökt om att Dalarna ska få bli pilotlän för energiomställningen. Pilotlänsarbetet ska ha sin grund i programmet EnergiIntelligenta Dalarna och de visioner och mål som ”Kommissionen mot oljeberoende” presenterade i juni 2006.

Dalarna står inför extra utmaningar för att klara ett samhälle fritt från olja genom att ha flera stora olje- och energiberoende industrier och medföljande transporter samt turism som idag till stor del är baserad på bilåkande. Dalarna har också ett jordbruk som behöver ställas om till att utveckla biogrödor i större skala. Det innebär att förutom det som redan finns idéer och förslag kring måste det skapas förutsättningar för att testa och utveckla nya tekniker och metoder. Den kompetens som finns inom industri och högskola måste utvecklas parallellt för att omsätta det i praktiken.

2.5 Statistik och analysarbete

Att faktamässigt kunna beskriva läget och eventuellt även kunna bedöma kommande händelser är viktigt både för diskussion och för insatser inom det regionala utvecklingsarbetet. Det förutsätter en ständig uppdatering av en databank och en analysverksamhet som bearbetar och granskar siffror och andra fakta. Dessutom behövs en funktion för omvärldsanalys som förutom traditionellt underlag kan ge Region Dalarna en roll som initierare och viktig part i utvecklingsdiskussionerna. Under året kommer ett utvecklingsarbete att starta där vi både internt och tillsammans med externa intressenter ska utveckla en sådan funktion.

Region Dalarna har en viktig roll i att bearbeta och analysera fakta om befolkning och sysselsättning samt samordna och hjälpa länets kommuner i arbetet med befolkningsprognoser. De rutiner som utarbetades under 2005 blir grund för en fortsättning med gemensamma inköp i kombination med egna produkter. Under 2007 och 2009 deltar Region Dalarna i en samfinansiering. Region Dalarna ska under året medverka till att skapa en gemensam faktabank under www.dalarna.se

Dalamonitorn är ett verktyg som ska göra det möjligt att följa den regionala utvecklingen i Dalarna. Den redovisades i sin nya form första gången i september 2006. Under 2007 kommer vi att inrikta arbetet mot att erbjuda en stabil och återkommande uppsättning av nyckeltal. Det långsiktiga värdet av Dalamonitorn kommer på det sättet att utgöras av de

serier av värden som kontinuerligt redovisas och diskuteras. Under 2007 kommer arbetet att inriktas bland annat på att, utöver att öka lättillgängligheten, tillföra kortfattade analyser som ökar förståelsen för de utvecklingstendenser som redovisas i monitorn. Det finns idag en struktur och metod för att analysera data men den behöver förfinas och utvecklas. Region Dalarna ska ta initiativ till att i samarbete med andra parter, internt och externt, göra olika typer av enkäter och utifrån dessa redovisa särskilda analyser, kopplat till den årliga och fasta basen i Dalamonitorn.

2.6 Internationellt arbete

Det övergripande syftet med Region Dalarnas internationella arbete är att verka för ett ökat internationellt utbyte inom områden som är viktiga för länets utveckling och som bidrar till att målbilderna i Dalastrategin blir uppfyllda.

Region Dalarnas internationella uppgift är att stödja i första hand dess medlemmar; kommunerna och landstinget, med information, utbildning och rådgivning i deras internationella utvecklingsarbete, samt vara ett verktyg för internationalisering i vår egen organisation. Region Dalarna är medlem i Central Sweden, som har ett representationskontor i Bryssel tillsammans med Gävleborgs och Örebro län.

En ökad kompetens i och integrering av EU och internationella frågor i vårt vardagliga arbete är av vikt för att bli en region som "ligger i framkant" och som uppfattas som attraktiv att samarbeta med.

Region Dalarna ska under 2007 inleda en översyn av det internationella arbetet för att klara av att integrera det i organisationens verksamhetsområden, men också när det gäller service till lokal och delregional nivå. Det kan handla om att knyta sig närmare andra aktörer för att skapa en bra funktion. Det kan också handla om att nyttja deltagandet i AER (Assembly of European Regions) på ett annat sätt. Interna kompetensutvecklingsinsatser ska under året genomföras. Det kan även bli aktuellt för Region Dalarna att delta i ett transnationellt projekt i kompetenshöjande syfte för vår egen organisation och för att erbjuda ett bättre stöd externt.

Genom internationella samarbeten kan Region Dalarna hämta hem kunskaper, erfarenheter och kontakter som stärker utvecklingsarbetet i vår region. En prioriterad uppgift blir därför att intensifiera arbetet med att bygga strategiska regionkontakter. Förbindelserna med vårt vänlän Viljandi i Estland ska återupptas och ett samarbete med Hedmarks Fylke i Norge påbörjas. Samarbetemöjligheter med ytterligare en region ska undersökas.

2.7 Pågående projekt inom Region Dalarna

Förutom den ordinarie verksamheten bedriver Region Dalarna för närvarande också ett antal tidsbegränsade utvecklingsprojekt som finansieras utanför Region Dalarnas budget, huvudsakligen med det regionalpolitiska anslaget och EU-medel. Projekten omsluter i genomsnitt ca 10 mkr per år och utgör därmed ett stort och viktigt tillskott till Region Dalarnas verksamhet

Ungt entreprenörskap – från förskola till högskola och näringsliv

Projektets syfte är att öka inslag av entreprenörskap inom hela utbildningssystemet - från förskola till högskola. Tanken är att på längre sikt förändra unga människors attityder till entreprenörskap. Det ska ske genom stärkt samverkan mellan skola och näringsliv. Projektet samverkar med Högskolan Dalarnas projekt ”Röda tråden” som också handlar om entreprenörskap men även om naturvetenskap och teknik.

Tidplan: Hösten 2005 – 2007-12-31

Finansiering: NUTEK, Region Dalarna, Länsstyrelsen Dalarna, Erik Johan Ljungbergs Utbildningsfond och Länsarbetsnämnden.

Dala MaTs

Projektet ska arbeta för en regional samverkan för ett miljöanpassat transportsystem i Dalarna. Dala MaTs ska i samverkan med aktörer från näringslivet och det offentliga arbeta med att identifiera möjliga och kostnadseffektiva åtgärder för att förbättra transportlösningarna för människorna och företag i Dalarna.

Tidplan: hösten 2004 – 2007-11-30.

Finansiering: Region Dalarna, Länsstyrelsen Dalarna, Vägverket och Banverket.

Valideringscentrum Dalarna

Projektet ska bidra till att klara kompetensförsörjningen i länet. Valideringscentrum Dalarna ska arbeta för utveckling och kvalitetssäkring av valideringsmetoder och stödja aktörerna på området.

Tidplan: 2006 - 2007

Finansiering: EU Mål 1 och Mål 2, Länsarbetsnämnden, Region Dalarna och Valideringsdelegationen

KOM - Kompetensutveckling i mångfald

Projektet vänder sig till rekryteringsansvariga och andra nyckelpersoner i kommunerna i Dalarna. Syftet är att genom kompetensutveckling visa hur kommunerna som arbetsgivare kan använda den resurs som invandrare utgör.

Tidplan: 2006-03-01 –2007-12-31

Finansiering: ESF-rådet, EU Mål 1, Integrationsverket och Region Dalarna

Bilden av Dalarna

Syftet med projektet är öka Dalarnas befolkning och därmed säkra den arbetskraftsförsörjning som Dalarnas län kommer att ha behov av och målet är att öka intresset för Dalarna som en attraktiv region att leva och bo i.

Tanken är att projektet ska fånga upp de som vill flytta till länet, så att de verkligen väljer att bosätta sig här. Arbetet handlar även om att tydliggöra varumärket Dalarna för att kunna marknadsföra Dalarna som ett län där man kan leva, arbeta och bo.

Tidplan: 2003-2006. En fortsättning planeras för 2007-2008.
Finansiering: Region Dalarna och EU Mål 2 Norra.

Ung kraft i Dalarna

Ung kraft i Dalarna syftar till att ta tillvara ungdomars engagemang, skapande förmåga och kritiska tänkande samt bidra till att göra det möjligt för unga att engagera sig i samhällsutvecklingen. Projektet verkar inom områdena demokrati, miljö (med bland annat Miljötinget) och entreprenörskap inom kulturområdet.

Tidplan: projektet startade våren 2005 och avslutas 2006-12-31.
Finansiering: Landstinget Dalarna, Landstinget Gävleborg och Erik Johan Ljungbergs utbildningsfond.

Under förutsättning av fortsatt finansiering från Landstinget Dalarna vill Region Dalarna fortsätta ett arbete i samma anda som Ung kraft, med Miljötinget, som nu är etablerat och uppskattat bland ungdomar, som en del.

2.8 Beredningskansli för EU:s strukturfonder

Region Dalarna har under innevarande strukturfondsperiod, t o m 2007, till uppgift att ta emot och bereda ansökningar om medel från EU:s strukturfonder inom Mål 1 Södra Skogslänen, Mål 3 i Mål 1-området och Mål 2 Norra. Övergripande syfte med strukturfonderna är att utjämna skillnader mellan regionerna och skapa välfärd och utveckling samt bidra till nya arbetstillfällen och nya företag.

Målet för verksamheten är att bidra till en långsiktig hållbar regional utveckling i länet genom att handlägga ärenden inom EU:s strukturfonder med ett professionellt och serviceinriktat arbetssätt, i överensstämmelse med såväl EU:s riktlinjer som nationella regler.

Utgångspunkten för arbetet är strukturfondsprogrammen samt det regionala utvecklingsprogrammet - Dalastrategin och det regionala tillväxtprogrammet.

Programperioden 2000-2007

Den innevarande programperioden pågår tom år 2007 och arbetet med att avsluta programmen ska därför påbörjas under året samt vara avslutat under 2008.

Under 2007 kommer det dock fortfarande att finnas möjlighet att fatta nya beslut på de medel som är återförda eller ej beviljade, vilket bl a Mål 3 kommer att göra.

Under 2007 ska EU-sekretariatet:

- I enlighet med uppgiften samt för att systematiskt kunna ta till vara på erfarenheter från innevarande period fortsätta och intensifiera arbetet med uppföljning av strukturfondsprojekten enligt antagna uppföljningsplaner
- Arbetet med uppföljning ska så långt som möjligt samordnas med det regionala projektstödet och erfarenheterna integreras i den nya programperioden samt i det övriga regionala utvecklingsarbetet.

- I programperiodens slut kommer tyngdpunkten på arbetet att ligga på den finansiella granskningen som ska bibehålla en hög servicenivå och god kvalitet. Vid behov ska informationsinsatser för projektägare genomföras.

Programperioden 2007-2013

Under 2007 startar en ny programperiod för EU:s strukturfonder och arbetet med att ta fram kommande Mål 2-program, Regional konkurrenskraft och förnyelse, har börjat. Regeringen har genom sin nationella strategi lagt fast riktlinjerna för programarbetet. Programgeografin länkar samman Dalarna med Gävleborg och Värmland och benämns Norra Mellansverige. Programmet kommer att omfatta åtgärdsområden för såväl näringslivsutveckling som infrastruktur och IT och kan innebära väsentliga finansiella nytillskott för det regionala utvecklingsarbetet.

Den nya perioden medför även en ny organisationsstruktur. NUTEK blir, enligt regeringsbeslut, förvaltnings- och utbetalande myndighet för regionala fonden och ska därmed utföra programmets ärendehantering vilket bland annat innebär att ta emot och laglighetspröva nya ansökningsärenden. Region Dalarna har sedan att bedöma och prioritera ärendena i förhållande till Dalastrategin och tillväxtprogrammets intentioner. Det gör att behovet finns av att även fortsatt ha en beredningsfunktion inom Region Dalarna och därmed ta tillvara på samlade erfarenheter och kompetens.

Arbetet med att ta fram ett nytt program för Mål 3, Territoriellt samarbete, pågår. I den nya programperioden ingår hela Dalarna i Sverige-Norgeprogrammet. Ett strategiskt gränsöverskridande samarbete ska samordnas med, och komplettera prioriteringar inom Mål 2-programmet, Dalastrategin och andra regionala utvecklingsprogram. För att uppnå bästa samordning mellan de olika utvecklingsinsatserna ska Region Dalarna därför arbeta för att inrätta en beredningsfunktion för länets Mål 3-projekt.

Med dessa programområden samlade ska Region Dalarna ta en aktiv roll för ett arbete i länet för projektinitering och projektstöd grundat på målprogrammen och Dalastrategin. Dessutom ska vi initiera ett arbete med effektutvärderingar av utvecklingsprojekt samt kunskaps- och erfarenhetsspridning kring de båda programmen. Beredning av ärenden och lämplighetsbedömning måste samordnas med övrigt regionalt utvecklingsarbete och inte vara en isolerad företeelse placerad utanför utvecklingsansvaret. Arbetsätt och metoder bör utvecklas för att integrera det horisontella målet hållbar tillväxt avseende den ekonomiska, sociala och miljömässiga dimensionen.

2.9 Projektstöd

Region Dalarna beslutar om en del av det regionalpolitiska anslaget - länsanslaget. Region Dalarna har de senaste åren fått 40 procent, ca 30 mkr, av anslaget. Resterande del tilldelas fortsatt Länsstyrelsen för att i huvudsak användas som direkt stöd till enskilda företag – företagsstöd. Regleringsbrevet för 2006 indikerar att denna fördelning ska bestå även 2007 och 2008.

Region Dalarnas del av anslaget används som medfinansiering av olika typer av regionala utvecklingsprojekt med syfte att förbättra förutsättningarna för en positiv utveckling av regionens näringsliv. Projekten får ofta stöd även av andra offentliga och privata aktörer som t.ex. EU:s strukturfonder, länets kommuner, Högskolan Dalarna och olika organisationer med anknytning till näringslivsutveckling.

En viktig utgångspunkt för bedömningen av projektansökningar är det regionala utvecklingsprogrammet – Dalastrategin samt det regionala tillväxtprogrammet.

Målet för 2007 är att arbetet med projektstödet ska karaktäriseras av:

- En balanserad avvägning av resursanvändningen mellan av Region Dalarna och andra aktörer initierade och genomförda projekt.
- Ett tydligt kundperspektiv i form av effektiva samarbetsformer och en bra kommunikation med omvärlden, som t.ex. näringslivet och dess organisationer, kommunerna, landstinget och övriga offentliga aktörer.
- Ett kontinuerligt arbete med kvalitetsförbättringar med syfte att uppnå bästa möjliga urvalskriterier och beslutsunderlag vid bedömning av projektansökningar och därmed kunna ge förutsättningar för goda effekter av det regionalpolitiska stödet. En viktig grund för detta arbete är ändamålsenlig uppföljning och utvärdering av tidigare genomförda projekt.

2.10. Utvecklingsområden med Dalastrategin som grund

Dalastrategin, det regionala utvecklingsprogrammet, som fastställdes under våren 2006 ska vara styrande eller vägledande för många olika aktörer som på ett eller annat sätt arbetar med Dalarnas utveckling. Region Dalarnas uppgift är att inspirera, följa och koordinera det övergripande arbetet med Dalastrategin. Region Dalarna har också genom sina regionala program ett direkt ansvar i genomförandet av Dalastrategin.

Flera viktiga utvecklingsområden för Region Dalarna kan redan identifieras. Ett sådant är att utveckla en helhet och ett samband i länet mellan lokala och regionala utvecklingsplaner. Syftet är att stärka sambanden mellan den lokala och regionala nivån när det gäller strategisk planering och att nå en högre grad av delaktighet och representation av lokala intressen i det strategiska regionala utvecklingsarbetet. Det skulle också ge en tydlig politisk länk mellan nationella strategier, regionala utvecklingsplaner och kommunala översiktsplaner och därmed ett samband mellan politiskt beslutsfattande på tre nivåer i utvecklingsfrågor. Region Dalarna ska under året ta ett regionalt initiativ på detta område.

Ett annat område med koppling till målet Det attraktiva Dalarna i Dalastrategin är folkhälsofrågor. På lokal och regional nivå ligger ett planerings- och utförandeansvar inom folkhälsoområdet på kommuner och landsting. Behov finns av en sammanhållande part mellan kommuner och landsting och en regional koppling till folkhälsoinstitutet, som efterfrågar en sådan. Region Dalarna ska utveckla en sammanhållande ”mjuk” regional roll vad avser folkhälsofrågor.

Region Dalarna har från kommunförbundet övertagit en funktion gentemot skolsidan som främst kan beskrivas som en mötes- och servicefunktion; kursverksamhet, AV-

Media, intagningskansli och allmän mötesplats. Från denna bas bör Region Dalarna utveckla en regional funktion inom skol- och utbildningsområdet. En uppgift för en sådan funktion kan vara att initiera diskussioner kring framtida utbildningsutbud på gymnasienivå och mellanformer mellan denna och högskolan. Region Dalarna ska också utveckla en tydligare regional roll för diskussioner och gemensamma utvecklingsinsatser vad gäller högskoleutbildningen i länet.

Inom ramen för arbetet med att ta fram Dalastrategin identifierades behov av ett barn- och ungdomspolitiskt program för Dalarna. I regeringens fyra strategiska framtidsfrågor för en hållbar utveckling ingår en barn- och ungdomspolitik för ett åldrande samhälle. Att vara och upplevas som ett barn- och ungdomsvänligt län kan vara en nyckelfråga för målet att öka befolkningen i Dalarna. En prioriterad uppgift för Region Dalarna blir nu att utarbeta ett sådant program som tar upp insatser som kan göras av kommuner, landsting och Region Dalarna i samverkan med ideella organisationer med flera.

En av utmaningarna som Dalastrategin tar sin utgångspunkt i är det stora generationsskifte som nu sker. Dalarnas befolkningsutveckling kommer att ställa nya krav på samhället. De stora barnkullarna från 1940-talet når pensionsåldern och lämnar arbetsmarknaden samtidigt som de yngre åldersgrupperna inte är lika stora som fyrtioåringarna. Befolkningen i arbetsför ålder kommer att minska om inte en stor inflyttning av yngre äger rum. Den kompetensbrist som redan nu finns i länet riskerar i vissa branscher att bli större. För en positiv utveckling av Dalarna behöver fler människor finnas i meningsfulla arbeten. Människor från andra delar av landet och världen behöver välkomnas hit. Region Dalarna ska arbeta för att profilera Dalarna som ett bra alternativ för inflyttning, företagande och investeringar. Projektet Bilden av Dalarna har på ett bra sätt arbetat med detta och bör därför fortsätta.

Utbildning och livslångt lärande får en allt större betydelse för att vi ska kunna hantera de utmaningar vi står inför. Omställningen på arbetsmarknaden, ny teknik och ett specialiserat arbetsliv kräver kontinuerlig utveckling av kompetenser. Region Dalarna ska vara en aktiv part när det gäller att utveckla strukturer för det livslånga lärandet som ska stimulera både regionens tillväxt och invånarnas möjligheter till lärande.

3. AV-Media

AV-Media distribuerar Audio Visuella läromedel till kommunerna och andra externa kunder, samt kopierar och håller arkiv av Utbildningsradions samtliga radio och TV-program. En annan uppgift är att kopiera och distribuera länets taltidningar.

I och med nya avtal mellan gällande rättigheter av digitaliserat material, kommer fokuseringen för de närmaste åren vara att arbeta med digitaliserade distributionssätt. Även produktion och distribution av ljud och bild på CD och DVD kommer att få stor genomslagskraft. Investeringar i teknik och material sker kontinuerligt, bland annat ska bokningsverktyget utvecklas under de kommande åren.

Redigering och produktion av mediamaterial fortsätter att vara en del av verksamheten liksom samverkan med Film i Dalarna och Länsbiblioteket. Denna samverkan ska vi fortsätta att utveckla.

4. Elevintagningen

Elevintagningen arbetar på uppdrag från kommunerna och länets friskolor med att ta fram underlag för intagning till gymnasieskolan, samt förmedlar underlaget till respektive kommun och skola för beslut. Ansökningar till Kvalificerad Yrkesutbildning (KY) och KomVux hanteras på motsvarande sätt.

Elevintagningen fortsätter att ombesörja utbetalning av inackorderingstillägg och resebidrag till elever som studerar på annan ort. Verksamheten fungerar också som "kunskapsbank" för våra kunder när det gäller förändringar angående intagningsfrågor. Utbildning och information till personal inom skolan är en viktig uppgift inför framtiden.

Under planperioden ska en vidareutveckling av det webbaserade ansökningssystemet att göras. Målet är att senast 2010 ska alla ansökningar göras via webben. Skolledare kommer att erbjudas en möjlighet att via webben ta del av löpande statistik för planering av skolverksamheten.

5. Primärkommunala frågor

Från 1 januari 2006 ansvarar Region Dalarna för intressebevakning, service och rådgivning till primärkommunerna. För dessa frågor ansvarar den primärkommunala nämnden. Arbetet inriktas på följande områden och preciseras närmare i verksamhetsplanen för den primärkommunala nämnden.

Intressebevakning som innebär att inom de kommunala områdena som social verksamhet, utbildning, miljö, bygg, kommunala teknik, IT bevakas och följas utvecklingen. I samverkan med andra aktörer ska Region Dalarna bevakas kommunala intressen samt på kommunernas uppdrag företräda dessa mot annan part.

Service och rådgivning genom att stödja kommunerna i deras arbete, bistå med utrednings- och utvecklingsarbete samt sprida goda exempel.

Kurser och konferenser ska anordnas utifrån kommunernas behov. En viktig insats i början av 2007 är utbildningar för förtroendevalda i kommunerna, såväl nya som tidigare aktiva.

Initiera, driva, delta i och följa upp projekt. Projekten skall i huvudsak vara avgiftsfinansierade, tidsbestämda och med egen budget enligt nämndens beslut.

För att utveckla och förbättra samarbetet mellan kommunernas olika verksamheter och landstinget bildades under 2006 Forum KLIW (Kommuner och landsting i Dalarna). En handlingsplan för KLIW togs fram under 2006. I handlingsplanen som är omfattande prioriteras för 2007 områdena psykiatri, äldreomsorg och folkhälsa.

6. Information och marknadsföring

Behovet att informera om verksamheten och att i olika sammanhang synliggöra Region Dalarna är en viktig fråga under planperioden. En informationspolicy ska utarbetas och utifrån denna ska både den externa och interna informationsverksamheten utvecklas. Utgivningen av nyhetsbrevet Apropå ska fortsätta. Under 2007 ska hemsidan utvecklas. Utifrån verksamhetsidén att Region Dalarna ska vara en mötesplats ska former för detta kontinuerligt utvecklas. Under perioden ska Region Dalarna arrangera en stor temakonferens om regional utveckling.

7. Personal- och arbetsgivarfrågor

Region Dalarna är en kunskapsorganisation med kompetenta och engagerade medarbetare vars kreativitet och kraft ska tas tillvara genom ett tillåtande klimat och utvecklingsmöjligheter i organisationen. Region Dalarna ska vara en attraktiv arbetsplats som präglas av lust, vilja och skapandekraft. Arbetsmiljö- och jämställdhetsfrågorna ska hållas levande liksom det hälsofrämjande friskvårdsarbetet.